

ECO-CONDIȚIONALITATEA

Potrivit regulilor prevăzute în PNS, în perioada de programare 2023–2027, arhitectura verde are la bază normele de condiționalitate stabilite în România în baza art. 12 și 13 și a Anexei III din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, care sunt prezentate într-o formă consolidată și care țin seama mai bine aspectele de mediu și climă, comparativ cu perioadele de programare anterioare.

Normele privind condiționalitatea cuprind standardele privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (GAEC) referitoare la climă și mediu, sănătate publică și sănătatea plantelor și bunăstarea animalelor.

Așadar, conform celor precizate în PNS, cerințele din înverzire care vizau diversificarea culturilor pe terenurile arabile, menținerea unor zone de interes ecologic și menținerea pajiștilor permanente devin standarde obligatorii, integrate în normele de condiționalitate. ”Asta înseamnă că toți fermierii care vor primi plăți directe prin intermediul intervenției BISS (CRIS, CIS-YF) vor trebui să respecte aceste condiționalități îmbunătățite. Față de perioada anterioară de programare, pentru care beneficiarii schemei pentru mici fermieri erau scutiți de obligațiile de înverzire, în perioada 2023-2027 noile standarde de condiționalitate îmbunătățită vor fi aplicabile”, se arată în PNS.

Norme de condiționalitate pentru subvențiile APIA în perioada 2023-2027

Normele de condiționalitate obligatorii – GAEC-urile vor fi în număr de 9 începând din 2023, comparativ cu 7 câte știa fermierii din campaniile APIA anterioare. Acestea sunt:

GAEC 1: Menținerea pajiștilor permanente

Prevederile GAEC 1 sunt noi și se aplică pentru schemele care includ plata pe pășune: Menținerea pajiștilor permanente pe baza unui raport proporțional între pajiștile permanente și suprafața agricolă la nivel național în comparație cu anul de referință 2018. Reducerea maximă este de 5% în comparație cu anul de referință.

Standardul GAEC 1 este un standard nou, care instituie clauza generală de protecție împotriva conversiei pajiștilor permanente către alte utilizări agricole, pentru păstrarea stocurilor de carbon. În perioada 2014-2020 (inclusiv tranziție) nu s-a aplicat acest standard GAEC ca și condiționalitate la plățile pe suprafață (plăți directe, plăți compensatorii prin măsurii PNDR), pajiștile permanente fiind o componentă a plăților pentru înverzire, iar obligația menținerii suprafeței de pajiști permanente la nivel național a fost gestionată în limitele condițiilor de eligibilitate pentru aceste plăți, având ca referință raportul proporțional (%PP) calculat pentru anul de cerere 2015.

Obligații la nivel de exploatare agricolă:

– interdicția scoaterii din circuitul agricol și schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor permanente, autorizarea schimbării destinației sau a folosinței pajiștilor permanente, precum și recuperarea suprafețelor de pajiști permanente convertite în alte utilizări prin înființarea de noi suprafețe de pajiști din terenuri degradate/neproductive, în condițiile prevăzute de legislația națională (OUG nr. 34/2013);

– reconvertirea unor terenuri în pajiști permanente sau crearea unor suprafețe cu pajiști permanente pentru fermierii care au la dispoziție terenuri ce au fost transformate din pajiști permanente în terenuri pentru alte utilizări, în cazul în care se constată reducerea raportului proporțional cu peste 5% în comparație cu anul de referință și autoritatea competentă impune astfel de măsuri în temeiul GAEC 1.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 1:

Toți fermierii care dețin sau administrează suprafețe de pășuni permanente:

– fermierii și alți beneficiari care primesc plăți directe sau plăți anuale prin intervențiile sub formă de plăți directe și intervențiile pentru dezvoltare rurală prevăzute la art. 16 alin. (2) și (3) și art. 70, 71 și 72 din Regulamentul (UE) 2021/2115 și care dețin sau administrează pajiști permanente;

– fermierii care au solicitat plăți pe suprafață (plăți directe și plăți compensatorii prin măsuri de dezvoltare rurală aplicate pe terenurile agricole, prevăzute în PNDR 2014-2020) în anul de cerere 2018 și care au declarat pajiști permanente.

În cazul în care autoritatea competentă instituie obligații la nivel de exploatare agricolă în temeiul acestui standard GAEC, sunt vizați în primul rând fermierii care au solicitat plăți pe suprafață și care au declarat pajiști permanente în anul de cerere 2018.

GAEC 2: nou din 2023. Protejarea a zonelor umede și a turbăriilor

Standardul este de asemenea unul nou, având ca obiectiv principal protejarea solurilor bogate în carbon. Acest standard GAEC instituie obligații pentru fermierii care dețin sau administrează terenuri agricole și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor.

Obligații la nivel de exploatare agricolă:

Terenurile cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și a turbăriilor desemnate arii naturale protejate, inclusiv siturile Ramsar, pot fi utilizate în scopul producției agricole (cultivat sau pășunat), cu respectarea condițiilor stabilite în planul de management și regulamentul ariei, precum:

-aplică tehnologiile și asolamentele agricole, elaborate pe baza normelor tehnice specifice, cu respectarea legislației de mediu în vigoare;

– execută lucrări de combatere a bolilor și dăunătorilor la culturile agricole folosind produsele chimice sau

organice aprobate de administratorul ariei;

– nu folosesc semințe tratate cu produse chimice interzise pe teritoriul ariei natural protejate; protejează solul și apele împotriva poluării sau degradării;

– execută lucrări de fertilizare a solurilor prin aplicarea, cu precădere a îngrășămintelor organice sau chimice monitorizând evoluția calității solului, evitând supradozarea și levigarea îngrășămintelor chimice în resursele de apă;

– aplică măsuri de protecție a culturilor agricole împotriva animalelor sălbatice aprobate de administrația ariei;

– nu folosesc surse de apă poluată în irigarea culturilor și iau măsuri pentru prevenirea deteriorării calității solului;

– participă, acolo unde este cazul, la activitățile de întreținere a digurilor de protecție a incintelor agricole, a sistemelor de irigație și de desecare;

– nu cultivă plante modificate genetic, narcotice sau orice alte plante dăunătoare sănătății;

– nu realizează garduri de protecție ale terenurilor care să împiedice deplasarea liberă a animalelor sălbatice;

– nu incendiază vegetația uscată pe terenurile agricole sau deșeurile rezultate din operațiunile tehnologice.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 2:

GAEC 2 este obligatoriu pentru fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor. Acestora le este interzis:

– să incendieze zonele umede și a turbăriilor, inclusiv a suprafețelor de teren cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;

– defrișarea zonelor umede și a turbăriilor, cu excepția activităților aprobate prin planul de management;

– evacuarea de poluanți în apele de suprafață și subterane din zonele umede, din turbării și din zonele cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;

– depozitarea deșeurilor în zonele umede și turbării și în zonele cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;

– activități de exploatare a turbei;

- introducerea deliberată de specii alohtone în zonele umede și turbării;
- conversia zonelor umede și a turbăriilor;
- schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor;
- aratul pajiștilor permanente din zonele umede și turbării;
- lucrări profunde ale solului, la adâncimi mai mari de 25 cm.

GAEC 3: Interdicția de a incendia miriștile, vegetația uscată și resturile vegetale pe terenurile arabile

Acest standard GAEC continuă aplicarea cerințelor GAEC 6 – Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile, din perioada 2014-2020, în ceea ce privește interdicția arderii miriștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil și a vegetației pajiștilor permanente, într-o versiune mai clară ce vizează terenurile arabile, asigurând astfel reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră GES și acoperirea solului în perioadele cele mai sensibile.

Se aplică pe toate terenurile arabile de pe teritoriul național. Interdicția privind arderea miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale existente pe terenurile arabile, inclusiv pe terenurile lăsate pârloagă, este o cerință specifică care vizează în principal menținerea nivelului de materie organică din sol – obiectivul standardului GAEC 3, dar și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) provenite din agricultură. În agricultură, arderea miriștilor și a vegetației uscate pe terenurile arabile nu constituie o măsură de combatere/eradicare a organismelor dăunătoare la culturile agricole (normă fitosanitară), ci o practică la scară mică numai în activități de cercetare-inovare (loturi experimentale).

Pentru cine este obligatoriu GAEC 3:

-Toate fermele din România.

GAEC 4: Crearea de benzi tampon(fâșii de protecție) de-a lungul cursurilor de

apă

Acest standard GAEC continuă aplicarea cerințelor GAEC 1 Crearea/menținerea benzilor-tampon (fâșii de protecție) de-a lungul cursurilor de apă, din perioada 2014-2020. Ca ambiții suplimentare, comparativ cu versiunea anterioară 2014-2020, se constată introducerea interdicției privind aplicarea produselor de protecție a plantelor pe benzile tampon de-a lungul cursurilor de apă, pe lângă cerințele Directivei Nitrați referitoare la fertilizanți, precum și creșterea lățimii minime a benzilor tampon la 3 m (față de 1 m în versiunea anterioară) pentru terenurile cu panta până la 12% și la 5 m (față de 3 m în versiunea anterioară) pentru terenurile cu panta peste 12%.

Pentru cine e obligatoriu GAEC 4:

- Aplicarea standardului GAEC 4 se face la nivelul întregului teritoriu național;
- Este obligatoriu pentru toți fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în vecinătatea cursurilor de apă (adiacente zonelor de protecție a cursurilor de apă stabilite prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare).

GAEC 5: Gestionarea lucrărilor solului, reducerea riscului de degradare a solului și eroziune, inclusiv luarea în considerare a pantei.

Acest standard GAEC continuă aplicarea cerințelor GAEC 5 – Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii, referitor la lucrările solului, inclusiv semănatul, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12%, cultivat cu plante prășitoare și menținerea teraselor existente pe terenul agricol, din perioada 2014-2020. Față de versiunea 2014-2020, acest standard vine cu cerințe suplimentare, cel puțin în ceea ce privește lucrările solului pe toate terenurile cu panta mai mare de 12%, indiferent de cultura înființată, precum și interdicția privind lucrările solului pe terenurile degradate (terenurile cu soluri foarte slab fertile) improprie pentru folosință arabilă (clasa de calitate V), indiferent de panta terenului.

Obligații la nivel de exploatare agricolă:

- Lucrările solului, inclusiv semănatul culturilor, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12% se efectuează de-a lungul curbelor de nivel. Panta terenului înseamnă panta medie a parcelei agricole utilizată de fermier.
- Sunt interzise lucrările solului (aratul, scarificatul, lucrarea cu grapa și sapa rotativă, prașila mecanică) pe terenurile cu soluri foarte slab fertile, improprie pentru folosință arabilă (clasa de calitate V), indiferent de panta terenului.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 5:

- Fermierii care dețin sau administrează terenuri agricole cu risc ridicat de eroziune (terenuri arabile cu panta mai mare de 12%), precum și fermierii care administrează terenuri degradate aflate în folosință agricolă, clasificate și delimitate în mod corespunzător (clasa de calitate V), indiferent de panta terenului.

GAEC 6: Acoperirea minimă a solului pentru a evita solul descoperit în perioadele cele mai sensibile

Acest standard GAEC continuă aplicarea cerinței de eco-condiționalitate GAEC 4 – Acoperirea minimă a solului – pe timpul iernii, dar într-o versiune îmbunătățită. În perioada 2014-2022, terenul arabil trebuia să fie acoperit cu culturi de toamnă și/sau să rămână nelucrat după recoltare pe cel puțin 20% din suprafața arabilă totală a fermei. În actuala versiune a

GAEC 6, fermierii trebuie să păstreze terenul acoperit pe cel puțin 80% din suprafața arabilă a exploatației și pe cel puțin 50% din suprafața culturilor permanente din exploatație.

În România, perioada cea mai sensibilă pentru sol este perioada de vară (15 iunie – 30 septembrie) caracterizată prin temperaturi foarte ridicate, lipsa precipitațiilor, secetă pedologică și atmosferică, alte fenomene meteo extreme care pot cauza uscarea excesivă a solului și apariția fenomenelor de eroziune, degradare și deșertificare. Justificare: perioada cea mai sensibilă pentru sol este perioada de vară (15 iunie – 30 septembrie) caracterizată prin temperaturi foarte ridicate, lipsa precipitațiilor, secetă pedologică și atmosferică, alte fenomene meteo extreme care pot cauza uscarea excesivă a solului și apariția fenomenelor de eroziune, degradare și deșertificare.

Obligații la nivel de exploatație agricolă:

– Acoperirea solului se poate asigura prin miriștea rămasă după recoltare, culturi secundare, culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate. În intervalul stabilit solul trebuie acoperit, cu excepția timpului necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi de cel mult 2 săptămâni;

– În cazul culturilor permanente, acoperirea minimă a solului în perioada cea mai sensibilă (15 iunie – 30 septembrie) înseamnă fâșii inierbate între rânduri, mulci sau resturi vegetale pe cel puțin 50% din suprafața culturilor permanente din exploatație.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 6:

-Toți fermierii care înființează culturi în teren arabil și culturi permanente.

GAEC 7 Rotația culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă

Standardul GAEC 7 este un standard nou, cu derogare pentru anul 2023, având ca obiectiv principal păstrarea potențialului solurilor. Față de perioada 2014-2020 în care nu au fost aplicate astfel de cerințe (norme privind ecocondiționalitatea), acest standard impune un set de cerințe specifice, respectiv practici agricole dedicate menținerii potențialului de producție a solurilor agricole (fertilitatea solurilor).

Obligații la nivel de exploatație agricolă:

– Regula generală: se aplică o rotație a culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă. Rotația constă în schimbarea culturilor cel puțin o dată pe an (an de cultură) la nivel de parcelă agricolă, cu excepția culturilor multianuale, a ierburilor și a altor plante furajere erbacee, a terenurilor lăsate pârloagă și a culturilor din spații protejate (sere și solarii).

– Prin excepție de la regula generală, una și aceeași specie de plante (cultura de bază sau principală) poate fi cultivată pe aceeași suprafață de teren arabil (parcelă agricolă), pe cel mult 50% din suprafața arabilă a exploatației, astfel:

a) o perioadă de cel mult 3 ani consecutivi, cu obligația ca între două culturi principale să înființeze o cultură secundară diferită ca specie față de cultura principală;

b) o perioadă de cel mult 2 ani consecutivi pe suprafețele pe care cultura principală s-a recoltat toamna târziu (după data de 1 noiembrie) ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile, iar înființarea culturii secundare nu mai este posibilă întrucât nu există condiții optime de răsărire și dezvoltare a plantelor.

Culturi agricole înseamnă oricare dintre următoarele:

- o cultură din oricare dintre diferitele genuri definite în clasificarea botanică a culturilor;
- o cultură a oricăreia dintre specii în cazul Brassicaceae, Solanaceae și Cucurbitaceae;
- terenuri în pârloagă;
- ierburi sau alte furaje erbacee.

În planul de rotație a culturilor (asolament), soiurile de toamnă și soiurile de primăvară aparținând aceleiași specii, cultivate în scopul producției (culturi de bază sau principale), sunt considerate ca fiind „aceeași cultură”. Pentru exemplificare: culturile de grâu/orz din soiuri de toamnă (înființate toamna) și culturile de grâu/orz din soiuri de primăvară (înființate primăvara) înseamnă aceeași cultură.

Culturi secundare – cultivate în perioada dintre două culturi principale și acoperă întreaga perioadă dintre culturile respective, fără o întrerupere semnificativă. Culturile secundare acoperă solul o perioadă de cel puțin 8 săptămâni după recoltarea culturii principale și trebuie să fie diferite ca specie față de acestea. Culturile secundare includ și culturile succesive sau culturile duble semănate în mod normal în vederea recoltării sau a pășunatului.

Culturile secundare introduse în rotație pot fi culturi simple sau amestec de culturi (graminee, leguminoase, proteaginoase, oleaginoase, plante melifere ș.a.), precum: muștar+ovăz, muștar+facelia, muștar+rapișă, latir+măzăriche, latir+ovăz, mazăre+ovăz, măzăriche+ovăz, măzăriche+secară, măzăriche+triticale, lupin+trifoi, rapișă+triticale, rapișă+secară, bob+ovăz, secară+trifoi, trifoi+facelia, mazăre+muștar, măzăriche+camelină.

Teren lăsat pârloagă: teren arabil necultivat pe durata unui an (an de cultură), întreținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă de întreținere. Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an de cultură și acoperă lunile martie – august.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 7:

– Exploatațiile agricole cu teren arabil, cu excepția fermelor de până la 10 hectare. Suprafețele care mai sunt exceptate de la GAEC 7: În cazul în care peste 75% din suprafața agricolă eligibilă este pajiște permanentă sau terenul este utilizat pentru producția de iarbă sau de alte plante furajere erbacee, este teren lăsat pârlăogă, cu culturi de leguminoase sau face obiectul unei combinații între aceste utilizări.

Important PNS: „Prin derogare de la art. 13 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/2115, pentru anul de cerere 2023, fermierii sunt scutiți de la aplicarea standardului GAEC 7 „Rotația culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă”. Potrivit Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1317 al Comisiei din 27 iulie 2022 de stabilire a unor derogări de la Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește aplicarea standardelor privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (standardele GAEC) 7 și 8 pentru anul de cerere 2023 ”statele membre pot decide să deroge, pentru anul de cerere 2023, de la aplicarea unuia sau a ambelor standarde GAEC”.

GAEC 8: Ponderea minimă a suprafeței agricole dedicate zonelor sau caracteristicilor neproductive și pe toate suprafețele agricole, menținerea elementelor de peisaj și interzicerea tăierii gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor.

Acest standard GAEC continuă aplicarea unor cerințe ale GAEC 7 – Menținerea particularităților de peisaj, incluzând arborii în aliniament, în grup sau izolați și terasele existente pe terenul agricol, interzicerea tăierii gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, măsuri pentru evitarea instalării și extinderii speciilor de plante invazive pe terenul agricol, din perioada 2014-2020, dar cuprinde și un set de cerințe noi (zone sau elemente neproductive). Prin urmare, față de cerințele GAEC 7 din perioada 2014-2020, standardul GAEC 8 instituie obligația asigurării unui procentaj minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive la nivel de exploatație, prin aplicarea uneia din cele două opțiuni, extinde lista elementelor de peisaj care contribuie la realizarea procentajului minim de zone/elemente neproductive, clarifică lista elementelor de peisaj pentru care există obligația de menținere (cerințele 1 și 2) și stabilește o perioadă mai lungă pentru interdicția privind tăierea gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, respectiv 15 martie – 31 august (cerința 3), cu efecte semnificative în privința îmbunătățirii biodiversității agricole.

Obligații la nivel de exploatație agricolă:

– Cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de exploatație este dedicat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate în pârlăogă.

– Cel puțin 3% din terenul arabil la nivel de fermă destinat suprafețelor și caracteristicilor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate în pârlăogă, în cazul în care fermierul se angajează să alocă cel puțin 7% din terenul arabil destinat suprafețelor și caracteristicilor

neproductive, inclusiv terenurilor lăsate în pârloagă, în cadrul unui program ecologic consolidat;

– Cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă destinat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate în pârloagă, culturilor secundare și culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă zone și caracteristici neproductive, inclusiv terenuri lăsate în pârloagă. Statele membre ar trebui să utilizeze factorul de ponderare de 0,3 pentru culturile intermediare;

– Este interzisă tăierea gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice. Tăierea gardurilor vii și a arborilor înseamnă orice tip de tăiere sau intervenție asupra gardurilor vii și a arborilor, care ar duce la deteriorarea sau distrugerea locurilor de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, precum și la perturbarea intenționată a acestora. Perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice – perioada în care o specie de păsări depune ouă, le clocește și își crește puii până când aceștia sunt capabili să zboare. Fără a aduce atingere restricțiilor din planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate, perioada de reproducere și creștere pentru speciile de păsări este 15 martie – 31 august, atât în perimetrul ariilor naturale protejate (SCI, SPA), cât și în afara acestora;

– Se iau măsuri pentru evitarea instalării și extinderii speciilor de plante invazive pe terenul agricol. Plantele invazive pe terenul agricol sunt:

– plante cu capacitate mare de extindere, având efect dăunător asupra culturilor agricole:

– specii de plante invazive străine de interes ale Uniunii Europene, existente în România, precum: *Asclepias syriaca* „Lapte roșu”, *Elodea nuttallii* „Usturoi nuttall”, *Heracleum mantegazzianum* „Uriaș”, *Heracleum sosnowskyi* „Mucog”, *Impatiens glandulifera* „Balsam himalaian”, *Myriophyllum aquaticum* „Clei papagal”;

– specii de plante invazive dăunătoare covorului ierbos pe pajiștile permanente (prag maxim admis până la 20%), precum: *Alnus glutinosa* (arin negru) puieți, *Amorpha fruticosa* (salcâm pitic), *Asperula cynanchica*, (buruiana epilepsiei), *Betula pendula* (mesteacăn) puieți, *Botriochloa ischaemum* (bărboasă), *Calamagrostis epigeios* (trestioară);

– specii de plante invazive pe terenurile arabile și pajiștile din regiunile de câmpie și dealuri joase, precum: cuscută (*Cuscuta campestris*), costrei (*Sorghum halepense*), cornuși (*Xanthium strumarium*), ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*), lupoaia (*Orobancha* spp), zârna (*Solanum nigrum*).

Plante toxice/otrăvitoare, cum ar fi: *Ambrosia artemisiifolia* (ambrozii), *Aconitum tauricum* (omag), *Adonis vernalis* (rușcuță), *Caltha laeta* (calcea calului), *Conium maculatum* (cucută), *Chelidonium majus* (rostopască), *Equisetum palustre* (coada calului), *Euphorbia cyparissias* (laptele câinelui), *Galega officinalis* (ciumărea), *Gratiola officinalis* (vaninarița). Fermierii au obligația identificării și combaterii plantelor invazive și a plantelor toxice/otrăvitoare existente pe terenul agricol pe care îl administrează.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 8:

– Toate exploatațiile agricole cu excepția terenurilor cu o suprafață de până la 10 hectare sau în cazul în care peste 75% din suprafața agricolă eligibilă este pajiște permanentă sau același procent este utilizat pentru producția de iarbă sau de alte plante furajere erbacee, este teren lăsat pârloagă, cu culturi de leguminoase sau fac obiectul unei combinații între aceste utilizări.

Important PNS: Pentru anul de cerere 2023, la standardul GAEC 8, prima cerință „Procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive: Ponderea minimă de cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenuri lăsate în pârloagă sau Ponderea minimă de cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă dacă acesta include culturi fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă terenuri lăsate în pârloagă sau elemente neproductive”, se aplică derogarea pentru anul de cerere 2023, referitor la utilizarea în scopul producției a terenului lăsat pârloagă.

Derogarea vizează exclusiv terenurile lăsate pârloagă alocate zonelor neproductive, pentru realizarea procentajului minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive (prima cerință la GAEC 8) și nu se aplică altor elemente neproductive. Astfel, prin aplicarea derogării, pentru anul de cerere 2023, terenul arabil alocat zonelor neproductive (terenul lăsat pârloagă) poate fi utilizat pentru culturi agricole destinate producției alimentare, precum: cereale, leguminoase, oleaginoase, culturi proteice, inclusiv plante furajere utilizate prin cosit sau pășunat, cu excepția culturilor de porumb, soia pentru boabe sau specii forestiere cu ciclul scurt de producție.

GAEC 9: nou în 2023. Interzicerea conversiei sau aratul pajiștilor permanente desemnate ca pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din perimetrul siturilor Natura 2000

Standardul GAEC 9 este un standard nou, având ca obiectiv principal protejarea habitatelor și a speciilor. Față de perioada 2014-2020 în care nu au fost aplicate astfel de standarde, aplicarea cerințelor GAEC 9 în ceea ce privește interdicția conversiei/aratul pajiștilor permanente sensibile din punct de vedere ecologic, precum și exploatarea și întreținerea corespunzătoare a acestora va aduce o contribuție semnificativă la protejarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice din siturile Natura 2000.

Obligații la nivel de exploatare agricolă:

– Se interzice schimbarea destinației sau aratul pajiștilor permanente desemnate ca pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din perimetrul siturilor Natura 2000, circa 764.393,0 ha;

– Lucrările de exploatare și întreținere a pajiștilor permanente din perimetrul siturilor Natura 2000 se efectuează cu respectarea măsurilor de conservare prevăzute în planurile de

management ale siturilor sau cu respectarea măsurilor de conservare stabilite de administratorul sitului, până la aprobarea planului de management, conform legislației în vigoare.

Pentru cine este obligatoriu GAEC 9:

– Fermierii care dețin sau administrează pajiști permanente desemnate ca pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din siturile Natura 2000.
